

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ»**

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **Фізична терапія, ерготерапія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 30**
Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **II**
Семестр(и): **IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК 14, ОК 15, ОК 16, ОК 18, ОК 20**

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейсера, 4, Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету, 2-й поверх, праве крило, м. Харків

Керівник освітнього компонента: доцент Латогуз Сергій Іванович
email: si.latoguz@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5743>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дисципліна «Основи соціальної реабілітації» є складовою підготовки майбутніх фахівців з протезування та ортезування і спрямована на формування знань про соціальні аспекти процесу реабілітації осіб із втратою чи порушенням функцій опорно-рухового апарату. Вона розкриває зміст, принципи та етапи соціальної реабілітації, особливості взаємодії медичних, психологічних та соціальних компонентів у відновленні життєдіяльності пацієнтів. Особлива увага приділяється ролі протезистів-ортезистів у забезпеченні соціальної інтеграції, професійної адаптації та підвищенні якості життя осіб з інвалідністю.

Предметом вивчення навчальної

МЕТА КУРСУ: формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про соціальну реабілітацію як невід'ємну складову комплексного відновлення осіб із обмеженнями життєдіяльності, розвиток компетентностей щодо участі у плануванні, реалізації та оцінюванні соціально-реабілітаційних заходів у складі мультидисциплінарної команди.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: У результаті вивчення дисципліни «Основи соціальної реабілітації» здобувачі освіти оволодіють знаннями про принципи, етапи та методи соціальної реабілітації осіб із обмеженнями життєдіяльності, зокрема після протезування та ортезування; навчаться оцінювати соціальні потреби пацієнтів, визначати ресурси їхньої адаптації, планувати та реалізовувати індивідуальні програми соціальної підтримки; набудуть умінь ефективної комунікації з пацієнтами, їхніми родинами та членами мультидисциплінарної команди; здобудуть практичні навички соціально-професійної інтеграції осіб із інвалідністю та організації взаємодії з установами соціального захисту, охорони здоров'я й реабілітаційними структурами.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (10 год.):

1. Реабілітація як вид соціально-педагогічної діяльності. Функції і принципи реабілітації.
2. Види реабілітаційної діяльності і рівні її реалізації. Основні напрямки реабілітаційного процесу.
3. Засоби і методи соціальної реабілітації.
4. Соціальна реабілітація постраждалих від військової агресії

5. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я як діяльність.

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів 30 год.):

1. Реабілітація як вид соціально-педагогічної діяльності. Функції і принципи реабілітації.
2. Види реабілітаційної діяльності і рівні її реалізації. Основні напрямки реабілітаційного процесу.
3. Засоби і методи соціальної реабілітації.
4. Соціальна реабілітація постраждалих від військової агресії
5. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я як діяльність.
6. Реабілітаційний простір як фактор соціально-педагогічної роботи з вихованцями. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)

1. Реабілітація як вид соціально-педагогічної діяльності. Функції і принципи реабілітації.
2. Види реабілітаційної діяльності і рівні її реалізації. Основні напрямки реабілітаційного процесу.
3. Засоби і методи соціальної реабілітації.
4. Соціальна реабілітація постраждалих від військової агресії
5. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я як діяльність.
6. Реабілітаційний простір як фактор соціально-педагогічної роботи з вихованцями.
Підготовка до заліку.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: залік (ДЗ).

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Державні стандарти соціальних послуг : навч. посіб. [Упоряд.: Е.І. Костишин, В.В. Лис, В.М. Логвиненко, М.Я. Нагірняк, А.Я. Цюприк]. Львів : СПОЛОМ, 2023. 536 с.
2. Замашкіна О.Д. Основи соціальної реабілітації: навчально-методичні рекомендації. Ізмаїл: ІДГУ, 2019. 193 с.
3. Реабілітація військовослужбовців в Україні. Загальні проблеми та особливості організації під час воєнного стану. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 406 с.
4. Султанова Н. В. Реабілітаційні технології в системі соціально-педагогічної роботи з особливими дітьми: навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2020. 102 с.
5. Сучасні теорія і практика соціальної реабілітації : монографія / О. В. Чуйко, А. В. Кунцевська, О. М. Тохтамиш та ін. ; за ред. О. В. Чуйко. К. : ВПЦ «Київський університет», 2021. 336 с.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА